

בש"פ 4272/14 - מדינת ישראל נגד עומר זרקוא

בבית המשפט העליון

בש"פ 4272/14

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: עומר זרקוא

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ה בסיון התשע"ד (23.3.2014)

בשם המבקשת: עו"ד סיון רוסו

בשם המשיב: עו"ד פאדי חמדאן

החלטה

בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) להאריך את מעצרו של המשיב ב-90 ימים או עד למתן פסק הדין בעניינו בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, המוקדם מביניהם.

1. ביום 27.9.2013 הוגש לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב אישום נגד המשיב ונאשם נוסף (להלן: נאשם 2) אשר ייחס לו עבירה של חבלה בכוונה מחמירה. על פי פרטי כתב האישום, ביום 21.9.2013, בסביבות השעה 2:30 בלילה, ישבו המתלוננים יבגני צ'רניאבסקי (להלן: יבגני), סטאס יוטנוב (להלן: סטאס), קונסטנטין יודנוב (להלן: קוסטה) ושתיים נוספות על ספסל בסמוך למועדון באזור התעשייה בראשון לציון. בסמוך לכך הגיע המשיב למקום יחד עם נאשם 2 ואדם נוסף. המשיב בירך את המתלוננים לשלום ולחץ את ידם. בהמשך, פנה ליבגני, ביקר את האופן שבו ענה לברכת השלום שלו וקרא לו לבוא ולהגיד שלום "כמו שצריך". יבגני לא הגיב. בתגובה ניגש סטאס אל המשיב במטרה לברר מה הבעיה, והמשיב אמר לו "בוא נלך לבירור". סטאס החל ללכת לכיוון המשיב, נעצר ואמר לו כי יבררו את העניין במקום שבו עמדו. בתגובה רץ המשיב לעבר סטאס, קפץ עליו והחל להכותו. בשלב מסוים שלף המשיב חפץ חד ודקר באמצעותו את סטאס שבע פעמים לפחות. כתוצאה ממעשיו של המשיב נגרמו לסטאס פצעי דקירות בגבו, בבטנו, בבית החזה, בעכוז ובגפיים. במהלך הדברים נחלץ קוסטה לעזרתו של סטאס, ובתגובה דחף אותו נאשם 2 והטיח אותו ברצפה. כתוצאה מכך נחתך קוסטה בראשו והחל לדמם. לאחר מכן, פשט המשיב את חולצתו, השאירה במקום ונמלט. בעקבות התקיפה הובהל סטאס לבית החולים והוכנס לניתוח חירום, וקוסטה פונה לקבלת טיפול רפואי ונזקק לתפרים.

הליכי המעצר עד תום ההליכים

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים נגדו. ביום 27.9.2013 התקיים דיון ראשון בבית המשפט המחוזי שבו ביקשו באי כוח המשיב ונאשם 2 לדחות את הדיון כדי ללמוד את חומר הראיות, והדיון נדחה ליום 1.10.2013. בדיון שהתקיים ביום זה ביקש בא כוח המשיב לדחות את הדיון פעם נוספת, מכיוון שטרם קיבל את חומר הראיות, והדיון נדחה ליום 10.10.2013. בדיון שהתקיים במועד זה חלק המשיב על קיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירה ועתר לבחון חלופת מעצר ולחלופין להפנותו לקבלת תסקיר מעצר. בתום דיון נוסף שהתקיים ביום 17.10.2013 קבע בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט צ' דותן) כי המדינה הוכיחה את קיומן של ראיות לכאורה וכי קמה עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות בעניינו של המשיב בשל כך שהמעשים המיוחסים לו בוצעו באלימות חמורה ותוך שימוש בנשק קר. לבסוף, נקבע כי אין מקום לבחון חלופת מעצר ואין צורך בתסקיר שירות המבחן שכן אין חלופה שתוכל לאיין את מסוכנותו של המשיב נוכח המעשים המיוחסים לו הכוללים ביצוע של לפחות שבע דקירות אשר אחת מהן הייתה מסכנת חיים; עברו הפלילי המכביד; ובשים לב לעוצמת הראיות לכאורה. משכך הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

3. המשיב ערר על החלטה זו לבית משפט זה, אך במהלך הדיון בבקשה שהתקיים ביום 26.11.2013, הודיע בא כוח המשיב, בהמלצת בית המשפט, כי הוא חוזר בו מן הערר. ביום 27.3.2014 הגיש המשיב בקשה לעיון מחדש לבית המשפט המחוזי וטען כי לאחר שמיעת חלק מעדי התביעה חל כרסום בתשתית הראייתית הלכאורית. בעקבות הערות בית המשפט בדיון בבקשה ביום 10.4.2014 הודיע בא כוח המשיב כי הוא חוזר בו מן הבקשה.

התקדמות ההליכים בתיק העיקרי

4. במקביל להליכי המעצר התנהל התיק העיקרי בעניינו של המשיב. ביום 1.10.2013 הוקרא כתב האישום למשיב ולנאשם 2 והדיון נדחה ליום 10.10.2013 למתן מענה על כתב האישום. בדיון שהתקיים במועד זה ביקשו באי עמוד 2

כוח המשיב ונאשם 2 דחייה מכיוון שטרם הסתיימו הליכי המעצר, והדיון נדחה ליום 27.10.2013. בהמשך, בעקבות בקשת בא כוח המשיב, נדחה הדיון בשנית ליום 17.11.2013. בדיון שהתקיים ביום זה ביקשו באי כוח המשיב ונאשם 2 דחייה נוספת לצורך הידברות עם המבקשת והדיון נדחה ליום 2.12.2013. בדיון שהתקיים ביום זה ביקש בא כוח המשיב לשוב ולדחות את הדיון לצורך המשך הידברות, ובית המשפט דחה את הדיון ליום 6.1.2014 וקבע כי אם לא תסתיים הידברות עד למועד זה יקבעו מועדים לשמיעת ראיות. ביום 6.1.2014 מסרו באי כוח המשיב ונאשם 2 כפירה כללית במיוחס להם וביקשו לקבוע מועדים להוכחות. בית המשפט קבע כי התיק יועבר למותב שישמע את הראיות, וכי ביום 20.1.2014 יתקיים בפני מותב זה דיון ובו תימסר תשובה מפורטת לכתב האישום ויקבעו מועדים נוספים.

5. בדיון שהתקיים ביום 20.1.2014 מסר בא כוח המשיב כפירה מפורטת. במועד זה הצדדים הסכימו להצעת בית המשפט לפנות לגישור, והתיק נקבע לשמיעת ההוכחות לימים 9.2.2014 ו-2.3.2014. לאחר שהליך הגישור לא צלח, התקיימה ישיבת הוכחות ראשונה ביום 9.2.2014. בפתח הדיון ביקשה המדינה לתקן את כתב האישום בדרך של הוספת שני עדי תביעה (מומחה מטעם מעבדה ביולוגית ורופא שיעיד לענין החבלות של המתלונן). נוכח בקשה זו ביקשו באי כוח המשיב ונאשם 2 כי לא יישמעו הוכחות באותו מועד. בית המשפט קבע כי כתב האישום יתוקן בהתאם לבקשה וכי הראיות יישמעו כמתוכנן. במועד זה נשמעו אפוא שני עדי התביעה הראשונים. נקבע כי פרשת התביעה תמשיך להישמע ביום 2.3.2014 וכן נקבע מועד לשמיעת פרשת ההגנה ביום 4.3.2014. בדיון שהתקיים ביום 2.3.2014 העידו שלושה עדי תביעה נוספים. לאחר ששניים מן העדים הוכרזו עוינים, ביקשה המדינה לתקן את כתב האישום על דרך הוספת עדותם של שני גובי ההודעות של העדים העוינים, וכן הודיעה כי תוותר על שמיעת שני עדי תביעה אחרים. בית המשפט קיבל את הבקשה. בדיון שהתקיים ביום 4.3.2014 העידו שמונה עדי תביעה נוספים. בתום הדיון קבע בית המשפט מועדים נוספים לשמיעת ההוכחות בימים 13.5.2014 ו-20.5.2014, וציין כי יש לשמוע את התיק במועדים אלה משום שהמותב יוצא לשבתון בחודשים אפריל ויוני. ביום 10.4.2014 הודיע בית המשפט כי מפאת אילוצי יומן, מבוטל הדיון שנקבע ליום 13.5.2014, וקבע כי בדיון ביום 20.5.2014 תסתיים פרשת התביעה, וכן כי ביום 29.5.2014 יתקיים דיון נוסף שבו תסתיים פרשת ההגנה.

6. בדיון שהתקיים ביום 20.5.2014 העידו תשעת עדי התביעה הנוותרים, ובא כוח המשיב ויתר על עדותו של רופא שהיה אמור להעיד. דא עקא, במהלך עדויותיהם של שני עדים שהעידו באותו היום, הסתבר כי חומרי חקירה מסוימים (תיעוד קולי וחזותי של חלק מחקירות החשודים, ותמונות זירת האירוע שצילמה מחלקת זיהוי פלילי) לא הועברו מהמשטרה לתביעה, ובשל כך לא הועברו גם להגנה. יומיים לפני מועד הדיון שנקבע ליום 29.5.2014 הועברו הקלטות החקירות החסרות לידי ההגנה, וביום הדיון עצמו הועברו לידי ההגנה התמונות האמורות. בפתח הדיון שהתקיים ביום 29.5.2014 התנגדו באי כוח המשיב ונאשם 2 להמשך שמיעת העדויות בשל המועד שבו הועברו לידיהם חומרי החקירה הנוספים. בעקבות הערת בית המשפט שלפיה בשל שבתון של המותב ניתן יהיה לקבוע את המועד הבא רק בחודש ספטמבר, ביקש בא כוח נאשם 2 שהמועד יקבע לאחר יום 14.9.2014. בית המשפט מתח ביקורת על כך שחומרי חקירה לא הועברו להגנה; הורה לבא כוח המדינה לקיים בירור בנושא; ודחה את הדיון ליום 18.9.2014.

טענות הצדדים

7. לטענת המדינה, מן המשיב נשקפת מסוכנות גבוהה ביותר נוכח המעשים האלימים המיוחסים לו ועברו הפלילי המכביד. עוד נטען כי קיים חשש שהמשיב ינסה להתחמק מן הדין אם ישוחרר, בהתבסס על כך שברח ממקום ביצוע העבירה מייד לאחר האירוע. המדינה הוסיפה כי המשפט התקדם עד לאחרונה בקצב משביע רצון - על אף דחיית ארבעה דיוני הוכחות לבקשת ההגנה. המדינה הודתה כי נוצר עיכוב בתיק עקב גילוי חומרי חקירה נוספים, וציינה כי

בעקבות התקרית נערכו בירורים והופקו הלקחים; והוסיפה כי הדחייה בהמשך שמיעת הראיות מקורה באילוצי המותב. לדברי המדינה, במהלך ההארכה שהתבקשה צפויה להסתיים פרשת התביעה, וניתן לצפות שהתיק כולו יתקדם בפרק זמן זה באופן משמעותי.

8. מנגד, בדיון שהתקיים לפני טען בא כוח המשיב כי חלוף הזמן נוכח הימשכות ההליכים מצדיק לבחון חלופת מעצר בעניינו, והטעים כי הימשכות ההליך מקורה במחדל חמור של רשויות התביעה שלא העבירה את כלל חומרי החקירה - חומרים שאף היה בכוחם לסייע להגנה עוד מראשית ההליך. בא כוח המשיב העריך כי התיק לא צפוי להסתיים בתום הדיון שקבוע ליום 18.9.2014, וציין כי הימשכות ההליך תלויה גם בנאשם 2 ובהשפעת גילוי חומרי החקירה הנוספים על הצורך בחקירת עדים נוספת.

דיון והכרעה

9. לאחר שבחנתי את הבקשה, באתי למסקנה כי דינה להידחות. כידוע, בעת בחינת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים נדרש בית המשפט לאזן בין זכות הנאשם שטרם הורשע לחירות, לבין ביטחון הציבור והגנה על תקינות ההליך השיפוטי מפני שיבוש. בעניין זה יש לקחת בחשבון, בין היתר, את פרק הזמן שחלף מאז שהנאשם נעצר; קצב התמשכות ההליך השיפוטי והטעמים לעיכוב הברור; מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם; החשש מפני שיבוש ההליך; חומרת העבירה המיוחסת לנאשם ונסיבותיה; והאפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה מתאימה (ראו, למשל, בש"פ 6638/10 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 5 (21.9.2010); בש"פ 6687/10 מדינת ישראל נ' מוראדי, פסקה 7 (20.9.2010); בש"פ 1578/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 9 (13.3.2014)).

10. בעניינינו, אין מחלוקת כי התקלה שנפלה באי העברת חלק מחומר החקירה במועד רובצת לפתחה של התביעה, וזו אכן הודיעה כי מופקים הלקחים על מנת למנוע תקלות מעין אלה. יחד עם זאת, דומה שישנה סבירות גבוהה כי במהלך חודש ספטמבר 2014 יתקדם ההליך העיקרי באופן משמעותי, ויתכן שאף יגיע לכדי סיום. על רקע המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המשיב, לא מצאתי כי יש מקום לשקול חלופת מעצר בעת הזו. כזכור, בכתב האישום שהוגש נגד המשיב נטען כי האלימות הקשה שבה נקט, תוך שימוש בנשק קר, העמידה את המתלונן בסכנת חיים - וזאת בהיעדר כל סיבה נראית לעין. לחובת המשיב, הצעיר בגילו, אף עבר פלילי מכביד, ובשבע השנים האחרונות הוא צבר ארבע הרשעות בביצוע עבירות אלימות, שבגינן נשא בשני עונשי מאסר בפועל לפרק זמן של שנתיים במצטבר, שדומה שלא היה בהם כדי להרתיע אותו מלשוב ולבצע עבירות אלימות נוספות, חמורות יותר. עיון בכתב האישום האחרון שבו הוא הורשע מלמד כי מעשי האלימות המיוחסים לו הולכים ומסלימים, כאשר בגין אותה הרשעה עומד ותלוי נגדו עונש מאסר על תנאי בר הפעלה בן 12 חודשים. כל אלה מלמדים על מסוכנות גבוהה הנשקפת מן המשיב, שאינה מצדיקה - בנקודת הזמן הנוכחית ובהינתן הצפי לקידום ההליך כאמור - לבחון בעניינו חלופות מעצר. נתונים אלה מטים להשקפתי את הכף להארכת המעצר, גם לאחר שניתן משקל מתאים למחדלה של התביעה.

11. סיכומי של דבר, אני מאריך את מעצרו של המשיב ב-90 ימים או עד למתן פסק הדין בבית המשפט המחוזי בירושלים בת"פ 42040-09-13, לפי המוקדם מביניהם.

ניתנה היום, כ"ז בסיון התשע"ד (25.6.2014).

שׁוֹפֵט

עמוד 5

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©